

Metsänomistajat
PÄIJÄT-HÄME

Luomuluonnontuotteet metsänomistajan näkökulmasta

Tiina Mansikkamäki 29.4.2020

**Luomukeruualueilta euroja
Päijät-Hämeessä- hanke**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luonnontuotteiden ja metsätalouden yhdistäminen

- + Luonnontuotteiden hyödyntämisellä on mahdollisuus nostaa metsätalouden kannattavuutta.**
- + Luonnontuotteet kasvavat itsestään metsissä.**
- Luonnontuotteiden keruu on aikaa vievää**
- Luonnontuotteille ei ole olemassa toimivia logistiikkaketjuja tai käsittelytiloja.**

Lisätuloja huonotuottoisilta kohteilta

- Pakurin keruuta tai pakurin puoliviljelyä huonolaatuisista koivikoista, lähinnä hieskoivikoista.
- Koivun lehtien keruuta metsätalouden ulkopuolisilta alueilta, kuten vanhoilta metsittyneiltä pelloilta tai linja-alueilta.
- Mahlan valutusta huonolaatuisista varttuneista koivuista.

Luonnontuotteiden verotuksesta

- Luonnonvaraisten marjojen, sienten ja ravinto- tai lääkekasvien myynti on verovapaata kun myyjänä on luonnollinen henkilö.
- Jos luonnontuotetta käsittelee, tulo muuttuu veronalaiseksi. Luonnontuotetta saa vain puhdistaa ja pakata myyntieriksi.
- Keruuoikeuksien myynti katsotaan aina vuokraamiseksi ja sitä verotetaan maatalouden tulona.

Luomusertifiointin ja metsätalouden yhdistäminen

- Metsänhoidossa käytetään joitakin luomutuotannossa kiellettyjä tuotantopanoksia.
- Metsien luomusertifiointi ei estä näiden aineiden käyttöä, mutta käsittelyalat ovat poissa sertifiointialasta 3 vuotta.
- Luomuvalvontaan liityttäessä 3 vuoden siirtymäajan voi anoa pois jos sertifiointiin liitettävällä alalla ei ole todistetusti käytetty kiellettyjä tuotantopanoksia.

Metsänhoidossa käytetyt kielletyt tuotantopanokset

- **Urea**
 - Käytetään havupuuvaltaisten metsien hakkuussa yleensä touko- marraskuun ajan.
 - Harmaaorvakka on sallittu.
 - Hakkuut talviaikaan.
- Taimien käsittely **tukkimiehentäi- torjunta-aineella**
- **Kemialliset lannoitteet**
 - Luomutuotantoon sopivia lannoitteita on paljon.
- **Kemialliset heinän- ja vesakontorjunta- aineet**
 - Mekaaninen perkaus.

Luonnontuotteiden keruu metsänhoitotoimenpiteiden yhteydessä

- Luonnontuotteita saadaan talteen enemmän ja nopeammin → kannattavuus paranee
- Haasteena on keruun ja metsänhoitotoimenpiteen ajoitus tehtäväksi samaan aikaan
- Jos luonnontuotteita kerätään metsäteollisuudelle myytävistä puista, varmista että puu kelpaa ostajalle!

Taimikonhoito

- Kuusenkerkät

Suosittelaa kerättävän enintään 2/3 kasvatettavista puista. Poistettavista puista saadaan runsaammin kerkkiä.

- Koivun lehdet

Vesoittuneet männyn ja kuusen taimikot. Lehtiä voidaan kerätä useampana vuonna ennen taimikonhoitoa ja taimikonhoidon yhteydessä.

- Koristehavut

Voidaan kerätä hyvin hoidetuista kuusen taimikoista.

Harvennushakkuut

- Koivunlehdet

Keruu hakkuun yhteydessä.

- Männyn kuori

Kerätään ohutkuorisista ja vähäoksisista nuorehkoista männyistä

- Koivun tuohi

- Mahlan valutus

Kun läpimitta on yli 20 cm. Ei tukkipuuksi kasvatettavista.

Uudistushakkuut

- Pihka

Aktiivinen valutus ennen hakkuuta 3 vuoden ajan.
Siemenpuumetsiköt.

- Pakuri

Metsistä joissa on paljon luonnonpakuria.

- Koivun tuohi

- Koivun mahla

Valutus vanerikoivuista juuri ennen hakkuuta?
Useamman vuoden valutus
suojuspuumetsiköissä jos koivun laatu on huono.

Metsänomistajakysely Päijät-Hämeessä

- Kyselyyn vastasi 202 metsänomistajaa.
- 85% on kiinnostunut luonnontuotteiden hyödyntämistä joista 34%:ia kiinnostaa kaupallinen hyödyntäminen.
- Suurin osa on kerännyt luonnontuotteita, mutta vain muutama on myynyt niitä.
- Muutama on kiinnostunut luonnontuotteiden tuottamisesta pääelinkeinona, mutta jopa 41% olisi kiinnostunut niiden tuottamisesta sivuelinkeinona. 12% on kiinnostunut osuuskuntatoiminnasta.

Mitä mieltä ollaan luomukeruualueiden sertifiointista?

- Puolet on kuullut sertifiointista. 40% on kuullut siitä mediassa, pääasiassa metsäalan lehdissä. Viidennes on kuullut asiasta mhy:n kautta.
- Puolet haluaa lisää tietoa sertifiointista.
- 5% on valmis sertifiomaan koko metsätilan, 10% osan tilasta. Reilu neljännes olisi valmis sertifiointiin jos siitä on taloudellista hyötyä ja neljännes jos siitä ei aiheudu kustannuksia tai vaivannäköä.
- Puolet vastanneista haluaisi liittyä sertifiointiin selvittäjän kautta, miltei kolmannes olisi valmis liittymään siihen itse ja 14% voisi hoitaa sertifiointin yhteistyötahojen, kuten luonnontuoteyrittäjän kautta.
- Puolet vastanneista olisivat valmiita toteuttamaan hakkuut vain talviaikaan, mutta vain neljännes käyttämään harmaaorvakkaa kantojenkäsittelyaineena. Kolmannes voisi käyttää luomussa hyväksytyjä lannoitteita. Yli puolet tekisivät mekaanista heinän- ja vesakontorjuntaa.

Minkä luonnontuotteiden kaupallinen keruu kiinnostaa?

- Yli puolta kiinnostaa mustikan, puolukan ja sienten keruu.
- Kuusenkerkkien ja koivunlehtien keruu kiinnostaa osaa vastaajista (23% ja 16%).
- Mahlan valutus kiinnostaa neljäsosaa. Mahlakoivikon vuokraus kiinnostaa 11 %:ia.
- Pakurin ympppäyksestä on kiinnostunut viidesosa. Puolet kokee tarvitsevansa lisätietoa ympppäyksestä.
- Leikkohavujen tuotanto kiinnostaa pientä osaa (kuusen taimikoista 15% ja erikoishavupuulajien kasvatusta 11%).
- Villiyrteistä eniten kiinnostavat nokkosen (33%), maitohorsman (31%) ja vadelman lehtien keruu (25%)

Kiitos!

Metsänomistajat
PÄIJÄT-HÄME